

De Buitenplaats voorjaar 2012 –foto Jan Kleymans

't Buitenblad

Nieuwsbrief van de
Vereniging

LANDSCHAPSBEHEER

VLEUTEN - DE MEERN

Voorheen Knotgroep Vleuten - De Meern

Jrg. 1 – december nr. 4

Sprokkelhout

Beste knotter,

Voor je ligt het laatste nummer van 't Buitenblad in 2012.

Uit de "ziekenboek":

- Frans ziet na een geslaagde oogoperatie de zaken weer scherp. Naar eigen zeggen ging er weer een wereld voor 'm open en schrok hij 's ochtends thuis van de baardige man in de spiegel. Intussen is hij al weer redelijk gewend en gaat hij samen met Mieke binnenkort een maandje op vakantie naar zuidelijker streken.
- Daan is thuis na een ingreep, waarbij een deel van zijn linkerlong is verwijderd. Zijn conditie gaat naar zijn idee langzaam vooruit.
- Ruud is herstellende van een blaasontsteking.
- Klara 3 blijft voorlopig op stal; de locatie in het Buitenblad 3 is door niemand geraden. Overigens was dat bij boer Klever aan de Meerndijk (foto van 7 jan. 2010).

Deze keer dan maar een gemakkelijke: zie blz. 3 (faites vos yeux !).

- Gezien dat Truusje en Ad een leuk filmpje betreffende de opening van het knotseizoen op de website hebben geplaatst ?
- Zin om in de buitenlucht weer eens lekker fysiek bezig te zijn ? In de komende weken zijn er weer allerlei leuke projecten waar je je kunt "uitleven".....
- Bijdragen aan 't Buitenblad in de vorm van foto's, artikelen, interviews enz. blijven natuurlijk welkom.
- Het bestuur wenst een ieder fijne feestdagen en een gezond 2013 toe !

Aandacht voor:

Gewone es (*Fraxinus excelsior*)
en de essentaksterfte.

Deel 1

Het zal jullie niet ontgaan zijn: vorig jaar hebben we niet aan essenhakhoutbeheer gedaan. Het essenhout, dat we verkochten was afkomstig van gerooide bomen (via het LEU en de gemeente Utrecht). Ook komend winterseizoen zullen we niet aan essenhakhoutbeheer doen.

Eerst iets algemeen over de es.

Het is een snelgroeien-
de boom, die tot 40 m
hoog wordt.

De es bloeit voordat hij
in blad komt. De vruchten
zijn voorzien van
"vleugeltjes", die hel-
pen bij de verspreiding.
Voor zaadwinning kun-
nen de vruchten op

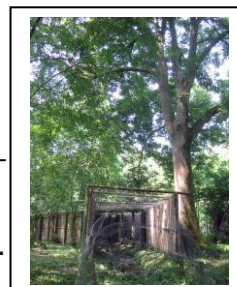

Foto: Franka Moes

2 tijdstippen geoogst worden.

Als ze in de eerste helft van augustus groen
geoogst worden, kunnen ze direct
uitgezaaid worden, omdat ze dan nog geen
kiemrust hebben. Bij oogst in het najaar
van afgerijpte vruchten moet eerst de dan
ontwikkelde kiemrust gebroken zijn, voor-
dat ze gezaaid kunnen worden.

De es heeft een oneven
geveerd blad, dat be-
staat uit 7 tot 13 deel-
blaadjes.
De bladeren zijn kruis-
lings tegenoverstaand.

Het hout van de es is
licht gekleurd, taai en
sterk. Vanwege die elas-
ticiteit wordt het gebruikt voor o.a. liggers
van gymnastiektoestellen en voor stelen
van bijlen en spaden. Ook wordt het
vanwege de vlamtekening gebruikt voor
meubels, vloeren en trappen.

zie vervolg blz. 2

De duurzaamheid van essenhout bij buitengebruik is echter vrij laag en valt in de laagste klasse (5).

De oudste es staat in Dwarsgracht (bij Giethoorn); deze es is ruim 220 jaar oud.

De es is voor knotters in de winter gemakkelijk te herkennen aan de zwarte knoppen.

Vorig jaar in het najaar werd ik gemaaid door de "landschapscoördinator" van de gemeente Montfoort met alarmerende berichten afkomstig van Landschapsbeheer Zuid-Holland over een nieuwe boomziekte afkomstig uit het oosten van

Europa.

Onderstaande tekst is een summier samenvatting van een paar artikelen.

De essentaksterfte is bezig met een snelle opmars in Nederland. In 2010 werd de ziekte al in het N.O. van Nederland aangetroffen en op dit moment al waargenomen in alle provincies.

Daarmee lijkt het Nederlandse landschap na de iepziekte en kastanjeziekte nu te maken te krijgen met een nieuwe boomsterfte.

De ziekte wordt veroorzaakt door de essenschimmel (*Chalara fraxina*) en is ontstaan uit de veel voorkomende paddestoelsoort *essenvlieskelkje* , die in het voorjaar op de afgestorven bladstelen van de es groeit.

Met behulp van DNA-onderzoek is in 2010 in Zwitserland vastgesteld dat de essenvlieskelkjes zodanig genetisch zijn veranderd, dat er een nieuwe soort is ontstaan.

De essentaksterfte komt al meer dan 20 jaar voor in midden Europa en heeft zich vandaar naar het westen uitgebreid.

De ziekte verspreidt zich door de lucht via sporen van de schimmel.

Hoe is de ziekte te herkennen ?

- veelal zwarte verkleuringen, van verschillende omvang , op de stam en takken (altijd zonder bloedingen)
- vroegtijdig verwelken van blad en jonge scheuten
- afsterven van uitlopers en takken
- vroegtijdig verlies van het blad

Er zijn in toenemende mate dode takken en kronen van essen te zien. Een jammerlijk voorbeeld is de Blinde weg !

Jonge essen gaan in een paar jaar dood aan de essentaksterfte, terwijl in oudere essen veelal een chronisch ziekteproces te zien is.

In midden Europa varieert het beeld van lokaal massale sterfte tot verspreide aantasting en sterfte. Deels hangt dat samen met de koloniseringsfase van de schimmel, maar er zijn ook opvallende verschillen in aantasting tussen naast elkaar staande individuele bomen.

Uit onderzoek in Denemarken blijkt dat de resistentie in autochtoon materiaal deels genetisch is bepaald.

Ook in Nederland valt die variatie in aantasting tussen individuele bomen waar te nemen, maar het aandeel meer resistente bomen in aangetaste opstanden is meestal niet groot.

Nu is de essentaksterfte vooral massaal te zien in essenverjonging, jonge essenplant en na het afzetten weer uitlopende essenstobben in hakhout en gedunde essenopstanden.

Hier is ook een groot aandeel jonge takken dat afsterft.

Maar de ziekte treedt ook op in de kroon en stronkuitlopers van oudere essen.

Het treedt zowel in bossen als bij vrijstaande bomen op en er zijn ook al lanen en rijbeplantingen langs wegen met veel boomsterfte.

De gewone es als soort zal niet verdwijnen, maar op basis van de huidige inzichten zal de impact groot zijn op opstanden waar de es domineert.

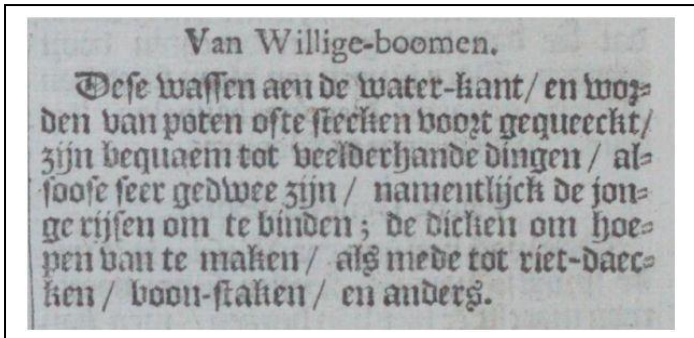
Het gaat dan vooral om essenhakhout, monoculturen van es en essenlanen met gevolgen voor landschappelijke, cultuurhistorische, productie- en natuurwaarden. Bij natuurwaarden kan het bijvoorbeeld gaan om massaal optreden van ruigten na afsterven van essen met nadelige effecten op zeldzame bosplanten op oude bosgroeiplaatsen.

Bronnen:

- Wikipedia
- Landschapsbeheer Zuid-Holland
- 't Bosschap

Een vervolg over de essentaksterfte in een volgend Buitenblad.

Dat knotten al een heel oude bezigheid is, blijkt uit een tekst, gedrukt in 1670 te Amsterdam. Bertheke heeft de tekst gevonden uit het Hoveniersboek van J. van der Groen (!), hovenier van de Prins van Oranje.

“Vertaling”:

Van willige boomen

Dese wassen aen de water-kant en worden van poten ofte steeken voort gequeect zijn bequaem tot veeldehande dingen alsoose seer gedwee zijn namentlijck de jonge rijzen om te binden de dicken om hoepen van te maken als mede tot riet-daecken boom-staken en anders.

Enig idee waar dit is ?

Foto: Hans van Aartrijk
“Oplossingen” graag voor 1 februari 2013 naar aartr006@planet.nl

Presentatie programma 9 november

Op vrijdagavond 9 november was er in de Buitenplaats een bijeenkomst in het kader van de komende werkzaamheden. Jammer dat er maar 15 leden acte de présence gaven. Jozefien kwam afscheid nemen van de vereniging. Ze kon terug naar haar roots (Zwolle) en wilde deze kans niet laten lopen. Ze wordt dus non-actief (quote Koos). Dries wist op treffende wijze de verdiensten van Jozefien in het jaar dat ze actief was te verhalen. Met een fraaie bos bloemen en wat versnaperingen van de ploegbaas verliet zij goedgemutst de B.P. Om niet veel later geheel doorweekt en nogal meurend uit de sloot voor de B.P. te moeten worden getrokken. Eén en ander gaf nogal wat consternatie. Atja en Miek ontfermden zich over Jozefien, die zich uiteraard een afscheid heel wat anders had voorgesteld. Na enig oponthoud vertelde Reint over de ontwikkelingen in de Buitenhof en de Kievit en sprak de hoop uit dat leden in de toekomst
vervolg blz. 4

Natuurwerkdag 3 november 2012

Het vuur brandt hoog als ieder wat hout aandraagt.

Ruim 20 mensen maakten dit Chinese gezegde waar op de afgelopen natuurwerkdag bij de Hamtoren. Het grote vuur kon branden mede dankzij de inzet van 10 nieuwe mensen, die onze ploeg kwamen versterken. Het bijzondere dit jaar was de grote opkomst van jonge kinderen met hun ouders (en grootouder!), wat de dag, ondanks de regen een verfrissend tintje gaf. Het lijkt erop, dat we er enige vaste vrijwilligers aan over hebben gehouden: welkom Anke, Koos en de anderen.

De bruine bonensoep van Atja zal zeker bijgedragen hebben aan het succes van deze dag, evenals de inrichting van het terrein door Koos en zijn maten en de instructie van Hans aan het begin van de dag: “laat vandaag vooral de gasten zagen”.....

Velen van ons konden het toch niet laten om zelf in de boom te klimmen en de zaag ter hand te nemen. En dat bij elkaar leidde tot een hoog vuur !

Dries

de verkeerde opa ?

Foto: Daan v.d. Elst

zich zullen willen inzetten voor deze bijzondere locaties wat betreft flora (en fauna).

Reint voor een kaart van de Buitenhof.

Foto: Jan Kleymans

Na wat aanloopproblemen met laptop en beamer werd een aangepaste presentatie gegeven over de projecten, die het komend winterseizoen gepland zijn. Daarbij werd de hoop uitgesproken dat vele knotters weer de zaag ter hand zullen nemen. Rond 22.15 uur kon er nog wat nagekout worden. Al met al een wat merkwaardig verlopen avond.

Boerenkooldag 10 november 2012

Op de zogenaamde boerenkooldag vieren we de officiële opening van het knotseizoen (hoewel we vaak al vele weken eerder met het winterprogramma begonnen zijn). Dit jaar was het een grijze dag met af en toe wat (mot)regen. Gelukkig was het vuur (van de dag ervoor) weer snel opgepoord. Er werd hard door 13 knotters, die de, één na de ander, in de loop van de dag arriveerden, gewerkt. Prima, dat er ook 3 gasten kwamen, die zich ontfermden over een paar knotwilgen. Een flink deel van de meidoornhaag werd teruggezet; een lastige klus vanwege het "warrige" takkenstelsel.

Ad heeft het wel gehad na weer een dag meidoorn. Even wat relaxen voor de boerenkool straks.

Foto: Hans van Aartrijk

Intussen werd een schuur in gereedheid gebracht voor de traditionele boerenkoolmaaltijd. De boerenkool met draadjsvlees en worst, uitstekend door Tabe bereid, werd dankbaar door zo'n 20 eters naar binnen gewerkt. Dries reikte na een kort toespraakje de zoemende cirkelzaag uit aan Miek en Luisa. Luisa nam de wisseltrofee in ontvangst, Miek was helaas verhinderd.

Interview met

boer
Vlooswijk

Foto:
Jan Kleymans

Dag Mr. De Boer.
Goedemorgen, Vlooswijk.
U bent toch de Boer ?
Ja, ik ben de boer, Vlooswijk.
Ik ben u even kwijt, zullen we dit interview opnieuw beginnen ?
Dag mijnheer de agrarisch ondernemer.
Ja, ik ben de boer.....Vlooswijk.
Nou, laten we erover ophouden. Hoelang doet u dit werk ?
Al 38 jaar.
Mooi, hoe laat begint u met uw werk en tot hoe laat gaat u dan door ?
Ik begin normaal gesproken om 05.00 uur tot ongeveer 19.00 uur. Zeven dagen in de week.
Nou, nou. Ik stuur mijn hond tijdens vakantie naar de Happy Roedel. Hoe doet u dat met uw koejn (opm.: de interviewer past zijn taalgebruik aan aan de heersende omstandigheden).
Mijn koeien hebben elke dag vakantie.
Oh. Vindt u dat u een fijn leven heeft ?
Ja.
Oké. Vindt u het leuk, prettig, nuttig, goedkoop, natuurbewust, verantwoord voor natuurbeheer en behoud, trots op uw bedrijf, dat het hier zo mooi blijft (opm.: door ons dan ,heh), passend in het landschap, toekomstgericht vanuit uw perspectief.....?
Ja, ik uhhhhh....
Fijn zo.
Boeren hebben nogal eens te maken met wat wetjes en regelgeving, zoals Milieuvergunningen, Uitbreiding- en revisievergunning, Milieuwetgeving algemeen, Wet gevaarlijke afvalstoffen, Bestrijdingsmiddelen wet, Wet bodembescherming, Meststoffen wetgeving, Jachtwet, Wet op de diergeneesmiddelen, het Waterschap, de Provincie, richtlijnen, gemeente, beschikkingen en convenanten van het Rijk en de diverse Ministeries, de Boerenbond, ecologische waarden, korte, middellange en lange termijn investeringen, waarbij u moet praten met uw vrienden van de Bank en de club hierboven en hierna, Planologie, Ruimtelijke ordening, milieuorganisaties, dierenbelangen organisaties, politie, brandweer, arbeidsinspectie, Brussel, emissie-eisen, Tom en Jerry, Adam en Eva,.....wat vindt u ervan ?
Ja, het is wel veel, maar....
Genoeg hierover, anders snappen onze lezers het niet meer.

vervolg op blz. 5

Vervolg interview

Maar ik begrijp u wel, hoor. Ik heb ook wel eens een bon gehad voor fout parkeren en zo.

Mag Landschapsbeheer Vleuten De Meern volgend jaar weer bij u komen werken ?

Natuurlijk.

Erg fijn.

Achter elke sterke man staat een sterke vrouw. Dat zeggen ze wel eens. Is dat ook zo in uw geval ?

Ja, ik heb een héle sterke vrouw en lieve kinderen.

Ja, uw vrouw is inderdaad sterk. Ik heb haar vanochtend zien sjouwen met de boodschappen. Ik zou er geen ruzie mee willen krijgen. Mag ik u bedanken voor dit diepte interview ?

Geen dank.

Nou, dan niet. Tijd voor een biertje.

Maar het pas 10.00 uur !

Oei, is het al zó laat, oké dan, krijgt u een kopje koffie van me.

Interviewer Koos

Nu serieus, alweer.

Het stukje hierboven is ludiek. Grappig. Maar ik schrijf nooit zonder reden. Ik zal uitleggen waarom.

Als repressief handhaver milieuwetgeving ben ik met veel boeren in aanraking gekomen.

Bovenstaande is mij bekend. In die tijd heb ik een diep respect ontwikkeld voor de mannen en vrouwen, die ons voedsel maken, verzorgen, mogelijk maken.

Ik vind dat regels moeten worden nageleefd, maar mijn hemel, wat komt er véél op deze mensen af.

Onvoorstelbaar veel regelgeving, politiek, business. Ondanks dat gaan onze boeren door. Niet allemaal.

In de jaren '80 en '90 was het aantal zelfdodingen in deze beroepsgroep erg hoog. Ik kan begrijpen dat sommige boeren deze wanhopige uitweg gezocht hebben. Maar het is vreselijk.

Ik wil met dit stukje, **op persoonlijke titel**, deze mensen waarderen.

Dát is de ware kern ervan.

Leve onze boeren.

Op donderdag 15 november werd het laatste onderdeel van het zomerprogramma afgewerkt.

Op een eilandje en 2 naburige legakkers in de wijk de Tol werd er eerst door Ad, Koos, Reint en Tom gemaaid zodat er door 4 anderen (zie foto hiernaast) het "hooi" (lees: gras, oeverplanten, jong hout, riet e.d.) afgevoerd kon worden. Er werd keihard gewerkt, zodat men met een voldaan gevoel na afloop op de B.P. een biertje of sapje kon drinken.

Foto: Jan Kleymans

Van de werkvloer

Op donderdag 1 november werd er in een miezerig regentje ruim 400 stuks bosplantsoen tegenover de B.P. in de grond gezet. (pr. 1.5)

Acht leden konden na afloop een dikke kluit modder van onder de laarzen vandaan halen.

Foto: Jan Kleymans

De dag erop kon er weer ouderwets geknot worden aan de Reyerscop; 7 knotwilgen kwamen aan de beurt, het snoeihout werd verwerkt in een naburig bosje. (pr. 3.3) Het leek wel of elke wilg zijn persoonlijke begeleider had, want er waren 7 knotters. Zaterdag was het de landelijke Natuurwerkdag; er werd begonnen met het knotten van een elzensingel (zie verder het verslag van Dries).

Op 8 november werd met 8 personen ge-

maaid en afgehooid op wat graslandjes en een legakker aan de Smalle Themaat.

Foto:
Jan Kleymans

De vrijdag erop werd besteed aan voorbereidende werkzaamheden bij Vlooswijk te Achthoven (pr. 3.4) i.v.m. de **boerenkooldag** op zaterdag 10 november. Door 8 knotters werd er hard gewerkt aan een aantal knotwilgen en een meidoornsingel, zodat er voldoende snoeihout was om te kunnen branden. De dag erna kon het vuur zo weer opgepoord worden.

De wilgen zoals ze er in augustus nog bijstonden.

Foto:
Hans van Aartrijk

Bij Vlooswijk hervatten we het werk weer op de vrijdag. Een grote opkomst van 11 leden + 2 gasten, die zich goed gewaard hebben met een aantal knotwilgen. Op zaterdag 17 november was de animo minder groot; 6 diehards maar gelukkig ook nog 2 gasten, waarvan Maarten zich goed vermaakt heeft bij het vuur. Vader Koos bleek een harde werker te zijn, die van geen ophouden wist.

Na 4 dagen hard werken was pr 3.4. bijna klaar. Restte nog het bosje in het achterland.

Na enige vertraging (pech met de bus) kon dat bosje op de donderdag 22 november met 9 werkers aangepakt worden.

Er werden een aantal zware elzen teruggezet en overhangend hout over de sloot verwijderd.

Het snoeihout werd op rillen gelegd.

's Morgens werd door Ad en Reint nog een walnoot bij de Haarrijnse Plas geplant ter vervanging van een afgestorven exemplaar.

Foto: Hans van Aartrijk

Foto: Jan Kleymans

Op vrijdag de 23^e werd project 1.2 ("Hamtoeren") weer opgepikt. Het restant van de elzensingel kwam met flink doorwerken die dag af; helaas kon er niet gebrand worden vanwege de overvloedige regen. Zeven knotters trotseerden het natte weer. Na regen komt mist, althans dat was wel het geval op de zaterdag. In de loop van de dag waren er 12 leden aan de gang om 4 stevige knotwilgen en 9 elzen te knotten. Sjaak hield zich ook nog bezig met een flinke afgescheurde tak van een walnoot. Vanwege de hardnekkige mist werd besloten ook die dag niet te branden.

Het branden lukte wel op de daaropvolgende donderdag. Er lagen op 2 locaties behoorlijke takkenbossen. Gelukkig waren er behoorlijk wat pyromanen (11) die de handen uit de mouwen staken. Aan het eind van de dag waren ze redelijk doorrookt.

De vrijdag (30 nov,) en de zaterdag (1 dec.) werden doorgebracht bij de familie Van Kooten (hoek Mastwijkerdijk / Blinde weg) te Mastwijk: project 3.2

Maar liefst 11 leden + 2 gasten (Theo en Henk, kennissen van Krijn) werkten op vrijdag bij uitstekend weer zich te takken.

Fam. Van Kooten is een uitstekend adres om te werken: traditiegetrouw wordt er tussen de middag soep met brood en spek geserveerd. Zoals vanouds was de zeer gevulde erwtensoep weer van uitstekende kwaliteit.

Een houtsingel werd ontdaan van overhangend hout, hier en daar ook gedund. Tevens werden er een paar dode iepen tussen uit gezaagd.

Foto: Jan Kleymans

Foto's: Mevr. Van Kooten

Op zaterdag 1 december werd er met een klein groepje (6) in het elzenbroekbos gewerkt. Een zestal groepjes elzen werd op hun stoven teruggezet; het snoeihout kwam op rillen in het bos.

Jan G. wist in deze 2 dagen in zijn eentje 4 redelijk dikke elzen te vellen en op te ruimen. Tussen de middag smaakte het warme brood met de exclusieve tomatensoep wederom uitstekend.

Foto: Bertheke

Op donderdag 6 december waren er maar liefst 11 leden op de Vitenskade (pr. 3.5). Ad moest helaas verstek laten gaan; hij had bij het schoonmaken van een motorzaag 's morgens wat in zijn oog gekregen. Bij schitterend winterweer (zonnetje, besneeuwde velden) werd de kade over tientallen meters ontdaan van overhangend hout en werd hier en daar wat elzenhout gedund. De twee dagen erna werd er door 6 diehards op de kade doorgewerkt.

In de rubriek **De Boomstam** wordt een (aspirant)lid uitgenodigd te verhalen wat de beweegredenen zijn een deel van de vrije tijd in te zetten voor het landschapsbeheer.....

In deze nieuwsbrief verhaalt Coen de Waal.....

◀◀◀ zie hier Coen (met hoed) met één van zijn favoriete bezigheden:
 “Houtdraaien is ook een grote hobby van me waar veel tijd mee is door te brengen. Kerstklokjes, paddenstoelen, toletjes en kaarsenstandaards”.

Reusel 2011

Ik heb de boomstam gekregen van Nico van de Heuvel.

Wat moet je ermee ? Het is een last op je rug, dus moet je er wat mee doen.

Even wat informatie over mijn persoon. Op 5-4-1944 ben ik op deze aardbol geland en wel in Achttienhoven. Nu, 68 jaar later, woon ik met Hennie, mijn allerliefste maatje in Maartensdijk. Enige info naar jullie toe wat er alzo is gepasseerd in mijn leven: lagere school met succes doorstaan, ook de agrarische opleiding ging goed.

Het werk begon thuis op de boerderij van mijn ouders en wat tussendoortjes zoals dat de gewoonte was in die tijd.

Veel genoten van alles wat je wenst als je nog zo jong bent, echt geen slecht leven.

Op mijn vierentwintigste jaar getrouwd en we zijn gaan wonen in Hollandse Rading op een bungalowpark met kleine camping. Daar was veel te doen met van alles en nog wat; te veel om te schrijven, maar we hebben genoten.

We zijn daar met ons vieren, intussen dus 2 kinderen gekregen; na 7 jaar weggegaan en zijn in Maartensdijk gaan wonen.

Ook 2 kleinkinderen. Ook die vragen de nodige tijd; zo is er altijd de nodige afleiding.

Veel geleerd en veel gedaan; enkele jaren caravans geplaatst op een camping in aanleg, daarna bij de gemeente gaan werken en vakdiploma's gehaald.

Na jaren met een reorganisatie kon ik op 61-jarige leeftijd ophouden met een betaalde baan.

In vrije tijd de krant lezen en een stuk over vrijwilligerswerk bij Landschapsbeheer Vleuten- De Meern, waar Frans Compeer zijn verhaal deed en altijd vrijwilligers zocht voor de club. Een praatje per telefoon en aan de slag gegaan op donderdag. Ingewijden weten wat ik er mee bedoel.

Leuk werk, lekker buiten en mensen om je heen van allerlei pluimage. Niet verkeerd om mee te werken en te ontspannen.

Ook aan de nieuwjaarsbijeenkomst in Fort Blaucapel is een klein gedeelte meestal voor mij en dan wel het tussendoortje in de vrije natuur in de vorm van een informatieve wandeling in de naaste omgeving.

Als hobby heb ik ook wel wat op mijn lijstje staan: fietsen, hardlopen, tuinieren. Jeu de boulen doe ik op dinsdagmorgen bij onze erg gezellige club in Maartensdijk en op dinsdagavond in Hilversum, waar ik ook als vrijwilliger werk om het daar ook leuk te hebben.

Bij landschapsbeheer is het een ontspannen sfeer, waar altijd veel bijzondere dingen gebeuren, waar ik hier niet verder op in wil gaan.

Hooien doen ze daar het hele jaar door, ook in de winter. Kilometers loop je op die dagen met een kruiwagen met zeer nat hooi achter je aan. Ik ben daarin een buitenbeentje, want niemand kan dat en dus keken ze in het begin mij met verwonderde blikken na. Ook over een sloot geen bezwaar, tot nu toe altijd droog gebleven. Dit kan niet iedereen zeggen; met regelmaat staan er de meest uiteenlopende attributen in het water. Een volle kruiwagen moet je trekken en niet duwen, dat gaat veel zwaarder; je duwt het wiel de grond in en anders trek je hem over de grond. Dat gaat lichter; niemand snapt dat, maar jong geleerd, zoals zo veel dingen, die nog steeds goed gaan.

..dat Coen wel meer kan dan kruiwagens trekken, bewijst hij hier wel op het land van boer Huiden te Achthoven...
 (19 november 2009)

Foto: Hans van Aartrijk

Houtdraaien is ook een grote hobby van me waar veel tijd mee is door te brengen. Kerstklokjes, paddenstoelen, tolletjes en kaarsenstandaards. Ook anti-stressballetjes maak ik; die liggen zo lekker in je hand. Voor velen een uitvinding, maar niet op doktersadvies en ze worden ook niet vergoed door de verzekering. Verder zijn er paddenstoelen – bonbonschaaltjes – waxinelichthouders –kaarsenstandaards – kerstklokjes – nestkastjes voor onze gevleugelde vrienden e.d. Ook ga ik met mijn houtdraaispullen wel eens naar een kleine braderie toe, als er dus een leuke, kleine en voor niet te veel geld ergens een plaatsje is.

Ook als iemand van onze club eens wat leuk hout heeft, zoals taxus, goudenregen, prunus of iets wat een mooie structuur heeft of iets dergelijks, denk dan niet alleen aan mij, maar laat het ook even weten. Ik ben altijd geïnteresseerd.

Ook de volkstuin is een heerlijk vermaak, altijd wel iemand voor een praatje of het gras moet gemaaid; ook veel werk op onze eigen tuin voor bloemen en de nodige groente; veel uitproberen met vergeten groente.

Wel genoeg over deze vrijwilliger, dus stop ik er mee.

O, nog even dit om de spanning er in te houden....., ik heb iemand gevonden aan wie ik deze toch wel zware boomstam heb doorgegeven. Je moet maar raden wie dit is.

Nog veel ontspanning en werkplezier toegewenst.

Coen de Waal

In de rubriek **Reint vertelt**.....

vertelt Reint over het hoe en waarom.

In deze aflevering gaat het over het zomerprogramma van de afgelopen jaren.....

Foto: Franka Moes

Wij proberen met ons zomerprogramma floristisch interessante landschappen te handhaven, bijv. bij de Kievit, de Joostenlaan en de Tol.

Deze landschappen ontstonden middels exploitatie door de mens, waarbij van het land werd genomen en weinig werd toegevoegd (gemest). Door die vershraling was er minder concurrentie en daarmee een meer diverse flora en fauna.

Het oude "hooiland" van de Kievit in augustus (2009)

Foto: Hans van Aartrijk

Wij vinden deze "reservaten" van belang en zetten het verleden voort met een bepaald maaibeheer.

Dit lijkt eenvoudig, het op gezette tijden maaien en afvoeren, zodat forsere planten, die meer voedsel nodig hebben, minderen en verder zorgen dat andere weer zaad kunnen schieten en zich vermeerderen. Maar de tijdstippen, waarop dit moet geschieden, zijn zeer gezet en o,o,... als daar de klad in komt; en die kwam er....

- in 2011 viel er op gezette tijden zoveel regen, dat er nauwelijks kon worden gemaaid en afgevoerd.
- Baggerwerken bij de Kievit en de

Tol verstoorden het maaiproces.

- na een paar jaar onnauwkeurig beheer door de gemeente bij de Joostenlaan kwam daar nog eens het vervangen van populieren overheen.

De gevolgen waren in 2012 duidelijk te zien. Er waren leuke gevolgen: wilde bertram bijvoorbeeld heeft zich enorm kunnen uitzaaien, evenals de rietorchissen, hoewel dat stofzaad door vocht snel neergeslagen zal zijn.

Het drama zat hem in de grassen. Bloemplanten, zoals de margriet zijn drastisch afgenomen o.a. door toedoen van rood zwenkgras en buntgras, maar vooral door de toename van riet en rietgras verstoort nu het beeld. De vegetatieve vermeerdering (wortelstokken) heeft ongestoord zijn gang kunnen gaan.

Eén van de legakkers aan de Smalle Themaat na het maaien en afvoeren van 't gemaaide afgelopen november.

Foto: Hans van Aartrijk

Er groeit nu te veel riet langs het Dijkgraafpad bij de Groenendaal, bij de poel van de Kievit en in het grasland achter de Helenahoeve bij de Tol en er zijn 3 plekken met een forse toename van rietgras in het oude hooiland van de Kievit.

Ook 2012 was een te nat jaar om hier goed op in te kunnen springen. Er zit niets anders op dan de geduide plekken met riet en rietgras in 2013 extra in mei te maaien.

Rietgras
(Phalaris arundinacea)
Rietgras is een hoog oevergras, dat op de manier van riet groeit en daar in niet bloeiende toestand zeer veel op lijkt.

Dat lijkt getuinier, maar dat was het toch al en de inspanning lijkt mij goed te doen. De onderhoudsplannen voor 2013 en verder zullen voor 2013 worden aangepast.

Ik schrijf dit op Texel in, zowaar een prettig Landal-huisje omgeven door een tuintje met doornstruiken en van alles aan

dieren, mussen, roodborst, merels, egels, fazanten, een groot soort muis.

Ze eten allen van mijn glutenvrije kaakjes en dat leeft zo maar tussen de koude struiken, terwijl ik met een heel huis om me heen ben gekomen. Een genante vertoning !

Maar ik behoor tot een soort dat zonnig op moet schrijven hoe met andere soorten om te gaan en daar heb je ook weer de ruimte voor nodig.

Ik ga nu het boekje "De Tarzan van de schapen" over Jan Wolkers en de natuur op Texel ter hand nemen, geschreven door Onno Blom, de biograaf van Wolkers.

Een aanrader!

De grotere biografie moet nog uitkomen (2014), een nog grotere aanrader.

Agenda:

15 december: werkdag met Vrienden van het Maximapark (zie voor locatie de website)

13 januari 2013: nieuwjaarsbrunch op Fort Blaucapel (uitnodiging volgt)